

Doelstelling van 'De Levende Natuur'

Het informeren over ontwikkelingen in onderzoek, beheer en beleid op het gebied van natuurbehoud en natuurbeheer, die van belang zijn voor Nederland en België. De artikelen zijn vooral gebaseerd op eigen ecologisch onderzoek, ervaring of waar-neming van de auteurs.

Verkrijgbaarheid themanummer Ganzen in Nederland en Vlaanderen

Te bestellen door € 9,- over te maken op rekeningnummer 81935 (NL) of P.R. 000-1701789-21 (B) t.n.v. Abonnementenadministratie De Levende Natuur, Wageningen o.v.v. 'jan.2010, ganzenNL+VL' en uw adres.

Abonnement

€ 28,50 per jaar (6 nummers) voor Nederland en België
€ 33,00 per jaar voor overige landen
€ 45,00 per jaar voor instellingen en bedrijven.
€ 9,90 per jaar voor studenten en promovendi (kopie college- of PhD.studentkaart meesturen).

Te verkrijgen door het bedrag over te maken op giro 81935 (voor Nederland) of P.R. 000-1701789-21 (voor België) t.n.v. Abonnementenadministratie De Levende Natuur, Wageningen, o.v.v. 'Nieuwe abonnee'.

Een jaargang loopt van januari tot en met december. Abonnementen worden automatisch verlengd, tenzij u vóór 15 oktober van het lopende kalenderjaar het abonnement schriftelijk opzegt. Indien u niet opzegt, wordt uw abonnement voor onbepaalde tijd verlengd. U kunt dan te allen tijde opzeggen met een opzegtermijn van 3 maanden.

Donaties

Al vanaf € 12,00 per jaar bent U donateur van de Stichting De Levende Natuur. U kunt uw bijdrage overmaken op giro 81935 (voor Nederland) of P.R. 000-1701789-21 (voor België) t.n.v. Abonnementenadministratie De Levende Natuur, Wageningen, o.v.v. 'Donateur'.

Abonnementenadministratie

Postbus 618, 6700 AP Wageningen
tel. 0317 - 42 78 93
e-mail: administratie@delevendenatuur.nl

Bon voor abonnement: achterin het tijdschrift

Advertenties

Informatie over tarieven en plaatsingsmogelijkheden is te vinden op www.delevendenatuur.nl of per e-mail: advertenties@delevendenatuur.nl

meer informatie: zie achterpagina

En we noemen hem... Soepgans

De termen Boerengans, Gedomesticeerde Grauwe gans, Bonte gans, Bastaardgans, Huisgans en Kruisgans passeerden de redactie ter aanduiding van verwilderde boerderijganzen, vaak van oorsprong Grauwe ganzen. De talloze kruisingen en hybriden zorgen voor de grote variatie aan ingrediënten, die deze groep zo kleurrijk en tegelijk ondefinieerbaar maken. Citaat uit een Fauna-beheerplan (FBP): '4.1.5 Soepgans. In Nederland komen ganzen voor die, mede dankzij de Minister, Soepganzen worden genoemd. Hieronder vallen de nakomelingen van verwilderde boerderijganzen, al dan niet gemengd met Grauwe ganzen. De Soepganzen zijn vaak wit of bruin of hebben een gemengd verenpakket.' De redactie heeft besloten in navolging van het Beleidskader Faunabeheer om in dit nummer te spreken over 'Soepganzen'.

(foto's: Berend Voslamber)

Ganzen in Nederland en Vlaanderen

Na een sterke afname in de eerste helft van de twintigste eeuw, zijn de afgelopen 40 jaar de aantallen overwinterende ganzen in Nederland spectaculair toegenomen; de sterke groei van populaties in Nederland broedende en overzomerende ganzen is van recentere datum. Welke oorzaken liggen ten grondslag aan dit herstel?

Is dit te danken aan veranderd beleid, zoals het inrichten van nieuwe natuurgebieden, beperking van de jacht op ganzen, of intensivering van de landbouw?

Halverwege deze periode van toename, in 1987, verscheen er in De Levende Natuur ook een themanummer over ganzen. De toen bijeengebrachte informatie vormde de grondslag voor de ministeriële nota 'Ruimte voor Ganzen' die in 1990 verscheen.

Nu, 23 jaar na dit themanummer, neemt het aantal ganzen nog steeds toe en verblijven ze over een steeds langere periode in Nederland. De sterk toegenomen aantallen vormen niet alleen een spectaculair natuurgebeuren waar steeds meer mensen van genieten, maar leiden ook tot meer landbouwschade en tot conflicten met andere natuurwaarden. In de Tweede Kamer werd in november 2002 met een krappe meerderheid een motie aangenomen om de jacht op Kolganzen, Grauwe ganzen en Smienten weer te heropenen. De Minister van LNV wilde hier niet aan en besloot in 2003 om de toenemende kosten ter compensatie van landbouwschade in de hand te houden tot invoering van het nieuwe Beleidskader Faunabeheer. Eind 2009 werd er uitvoerig aan de overheid gerapporteerd over de eerste drie jaar van dit nieuwe beleid.

In Nederland is ervoor gekozen om 'winterganzen' uit de arctische broedgebieden op te vangen in speciale foerageergebieden, en ze daarbuiten te verblijven. Hoe uitvoerbaar is dit beleid in de praktijk? Ook de toename van de broedende en overzomerende ganzen plaatst de landbouw en natuurbeheerend Nederland meer en meer voor een dilemma.

Er zijn inmiddels verschillende methoden toegepast om de problemen beheersbaar te maken. Wat is het succes van deze maatregelen?

Genoeg redenen voor een nieuw themanummer over ganzen.

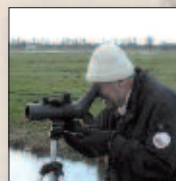
In dit themanummer wil de redactie van De Levende Natuur de verschillende ontwikkelingen rond de overwinterende en broedende en overzomerende ganzen belichten. Over welke ontwikkelingen hebben we het nu precies? Om welke aantallen en trends gaat het? Welke onderdelen van het beleid zijn geslaagd en waar gaat het mis? En hoe is de situatie in Vlaanderen? Wat betekenen de toegenomen aantallen ganzen voor andere diersoorten, zoals weidevogels. Wat zijn de effecten op de vegetatie, met name langs oevers en op de waterkwaliteit, zoals in voedselarme vennen? Hoe gevoelig zijn arctische ganzen voor klimaatverandering? En wat betekent dat voor de toekomst? Is het huidige beleid aan een bijstelling toe?

Op deze en andere vragen wordt in dit nummer ingegaan, waarbij een tweedeling is gemaakt in artikelen over winterganzen en over de betreffende nieuwe groepen ganzen die ook in de zomer in Nederland zijn. Presentaties over aantallen en trends worden gevolgd door artikelen die ingaan op specifieke gebieden dan wel soorten. Welke rol heeft het beheer of kan het beheer spelen? Een vraag waar Natuurmonumenten in dit nummer openlijk mee worstelt. Aan de basis van alle ganzenkennis staat het veldonderzoek: het vangen (ganzenflappen), ringen en observeren. Uiteraard ontbreekt een artikel daarover niet. In het slotartikel trekt de themaredactie enkele conclusies. Met dit themanummer, geschreven door diverse deskundigen uit Nederland en Vlaanderen, is beoogd een zo actueel mogelijk beeld te geven van de ontwikkelingen van ganzen en kunnen rijk, provincies, boeren, jagers, beheerders en onderzoekers hun voordeel doen bij het verfijnen van het ganzenbeheer en -onderzoek.

Het Faunafonds verleende subsidie aan dit nummer. Een aanvullende financiële bijdrage is geleverd door Vogelbescherming Nederland.

De themaredactie bestond uit Bart Ebbinge (Alterra), Berend Voslamber (SOVON), Marten Wesselius (Provincie Fryslân), Jos Hooijmeijer (DLN/RUG), Piet van der Reest (DLN/provincie Zeeland) & Isa Schimmel (DLN).

De redactie

Kom zelf kijken!

In het verlengde van dit themanummer organiseert Vogelbescherming Nederland op zaterdag 13 februari 2010 voor de lezers van De Levende Natuur een busexcursie naar de winterganzen in Zuidwest Fryslân. Bijna 35% van de Nederlandse populatie verblijft in Fryslân, met name in het zuidwesten van de provincie.

De verzameltijd is 10.30 uur bij NS station Heerenveen waar koffie/thee is te verkrijgen.

De verwachting is om ca 16.00 uur terug te zijn. Neemt u een lunch mee. Warme kleding, waterdicht schoeisel en een veldkijker en/of telescoop en fototoestel zijn aan te bevelen.

De kosten van de excursie bedragen € 15,- in verband met de kosten van het huren van een bus. Bij aanmelding krijgt u een factuur opgestuurd.

Inlichtingen en aanmelden kan tot 10 februari 2010

bij Vogelbescherming Nederland bij voorkeur via mailadres: Aanmelden@vogelbescherming.nl of via Claire Cazier, tel. 030 - 693 77 40.

Deelname is in volgorde van aanmelding.